

Lietuvos ekonomikos raida ir perspektyvos

2011 m. gegužės 5 d.

Lietuvos banko valdyba šiandien apsvaustė ir patvirtino naujas Lietuvos banko vidutinio laikotarpio makroekonominės prognozes. Jos pateiktos žemiau.

Makroekonominių rodiklių kaita rodo, kad Lietuvos ekonomika vis labiau atsigauja. Lietuvos ūkį palankiai veikia ne tik pagrindinių užsienio prekybos partnerių didėjantis aktyvumas, bet ir pradedanti atsigauti vidaus paklausa. Realusis BVP labiausiai auga dėl kylančios sukuriamos pridėtinės vertės pramonėje, tačiau pradeda stiprėti ir į vidaus paklausą orientuotos veiklos rūšys, tokios kaip statyba, prekyba, finansinis tarpininkavimas. Vidaus paklausa, o ypač privatus vartojimas, atsigauja kiek labiau nei manyta, todėl tikimasi palankesnės ekonominės raidos nei prognozuota anksčiau: realusis BVP 2011 m. turėtų paaugti 5,6 proc., o 2012 m. – 4,8 proc.

Sunkmečiu smukęs daugiau nei penktadaliu, Lietuvoje pradeda atsigauti realusis privatus vartojimas. Didesnės namų ūkių vartojimo išlaidos prisidėjo prie BVP augimo jau praėjusių metų pabaigoje, o turima informacija rodo, kad realusis privatus vartojimas didėja ir toliau. Didesnį nei prieš metus privatų vartojimą iš dalies lemia palankesni namų ūkių lūkesčiai, o artimiausioje ateityje jis didės ir dėl gerėjančios padėties Lietuvos darbo rinkoje. Privačiam vartojimui augant daugiau nei tikėtasi, numatoma palankesnė perspektyva visu prognozuojamuoju laikotarpiu: 2011 m. ir 2012 m. jis atitinkamai padidės 5,3 ir 4,8 proc.

Didėjant ūkio aktyvumui, palaipsniui gerėja padėtis darbo rinkoje. 2010 m. nedarbo lygis buvo aukštas, tačiau praėjusių metų antroje pusėje ėmė mažėti. Lietuvoje jau kurį laiką mažėja naujų bedarbių, o laisvų darbo vietų daugėja. Tam tikrose veiklose srityse, tokiose kaip informacija ir ryšiai, transportas, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos, finansinė ir draudimo veikla, pradeda gausėti dirbančiųjų. Numatoma, kad atsigaujančiam ūkiui padėtis darbo rinkoje turėtų ir toliau gerėti, tačiau pastebėtina, kad įtakos turės ir darbo rinkos veiksmingumas. Padėtis darbo rinkoje gerės, jeigu darbo ieškantieji gebės atitikti rinkos poreikius, turės ryžto keisti kvalifikaciją ir bus pasirengę imtis darbo tose šalies vietovėse, kuriose bus kuriamos darbo vietos. Jei darbo rinka bus mažiau veiksminga, padėtis gali būti blogesnė nei šiuo metu numatoma.

Ūgtelėjus vidaus paklausai, realusis prekių ir paslaugų importas didėja kiek sparčiau nei eksportas. Vis dėlto Lietuvos eksporto kaita tebėra itin veržli. Palankiai veikiamas užsienio paklausos, realusis prekių ir paslaugų eksportas praėjusių metų antroje pusėje viršijo aukščiausią lygį, buvusį 2008 m. Pastebimai didėja tiek mūsų šalies ūkio subjektų gaminamų prekių ir teikiamų paslaugų, tiek visas Lietuvos eksportas. Pagrindinių Lietuvos užsienio prekybos partnerių ekonominės raidos perspektyvos tebėra palankios, todėl tikimasi, kad realusis Lietuvos eksportas toliau augs, tačiau lėtesniu tempu.

2011 m. pradžioje metinė infliacija Lietuvoje sumažėjo dėl bazės efekto, tačiau tebebuvo didesnė nei ES ir euro zonoje. Metinę infliaciją Lietuvoje daugiausia lemia didėjančios maisto produktų, degalų ir administruojamosios kainos, kurių kaita glaudžiai siejasi su pasaulinių kainų tendencijomis. Su išorės veiksniais susijusios kainos didėja sparčiau nei tikėtasi, todėl Lietuvoje numatoma ir didesnė vidutinė metinė infliacija: 2011 m. turėtų sudaryti 3,8 proc., 2012 m. – 3,9 proc. Vidaus paklausai tik pradedant atsigauti, jos spaudimo kainoms kol kas nėra, tačiau gali atsirasti vidaus paklausai sustiprėjus.

NUMATOMA LIETUVOS EKONOMIKOS RAIDA 2011–2012 M.

	2011 m. gegužės mėn. prognozė			2011 m. vasario mėn. prognozė		
	2010	2011*	2012*	2010*	2011*	2012*
Kainų ir sąnaudų kaita (procentai, pokytis per metus)						
Vidutinė metinė infliacija (apskaičiuota pagal suderintą vartotojų kainų indeksą)	1,2	3,8	3,9	1,2	2,8	3,4
BVP defliatorius	2,1	5,5	3,4	1,3	2,9	3,0
Darbo užmokestis (kompensacija vienam dirbančiajam)	-0,1	2,9	5,4	1,4	1,9	4,7
Importo defliatorius	9,2	11,4	2,5	9,6	6,0	4,5
Eksporto defliatorius	10,9	11,8	2,3	10,3	6,3	4,3
Ekonominis aktyvumas (lyginamosiomis kainomis, procentai, pokytis per metus)						
Bendrasis vidaus produktas**	1,3	5,6	4,8	1,3	3,3	4,1
Privačiojo vartojimo išlaidos	-4,5	5,3	4,8	-4,2	3,1	4,4
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	-3,4	-1,1	2,5	-3,1	-1,5	2,5
Bendrojo pagrindinio kapitalo sudarymas	0,0	17,9	11,3	0,1	14,4	9,7
Prekių ir paslaugų eksportas	17,4	11,1	5,0	17,0	11,6	4,1
Prekių ir paslaugų importas	17,9	13,9	5,5	16,9	12,6	5,0
Darbo rinka						
Nedarbo lygis (vidutinis metinis, procentai, palyginti su darbo jėga)	17,8	15,5	13,2	17,8	16,2	13,9
Užimtieji (procentai, pokytis per metus)	-5,1	2,7	2,6	-5,4	1,6	2,4
Išorės sektorius (procentai, palyginti su BVP)						
Prekių ir paslaugų balansas	-0,7	-2,7	-3,2	-1,0	-1,9	-2,8
Einamosios sąskaitos balansas	1,8	-1,2	-1,8	2,0	1,0	0,1
Einamosios ir kapitalo sąskaitos balansas	4,5	1,2	0,4	4,4	3,4	2,4

* Prognozė.

** Tarp BVP sudėtinių dalių neįtraukti atsargų pasikeitimai.